

DE DAG VAN DE EERSTE TONEELVOORSTELLING

Dit gaat over Seth en Seth verkleed als zijn vriendin Ana of zijn moeder Iris. Zijn moeder werkt eerst als slechte secretaresse van een baas, daarna wordt zij een van de bedrijvendokters. Zijn vriendin gaat in het bedrijf werken, als secretaresse van Clara. Seth gaat ook in het bedrijf werken, als baas van de afdeling springinstallaties.

De bazen van het bedrijf vergaderen om een lijst op te stellen van problemen die belangrijk voor het bedrijf zijn. Aan het einde van die vergadering kiezen zij drie problemen die zij het meest dringend vinden. Hoe om te gaan met de schuldeisers die ongerust zijn of zij hun geld ooit terug zullen krijgen. Welke installaties moeten wij ontwikkelen en aanbieden en met welke installaties kunnen wij beter stoppen. Hoe moet het verder met de kinderen.

Wie oplossingen kan geven voor de drie problemen is de meest geschikte kandidaat om Richard op te volgen en baas van het bedrijf worden. Henry is baas in het bedrijf, maar hij is bijna zo oud als Richard. Fernando is zelfs nog ouder en bovendien is hij altijd meer bedrijvendokter dan baas geweest. Wie zou er nog meer kunnen opvolgen? Edward, die baas is in het bedrijf. Julian die baas is en bedrijvendokter. De twee kinderen van Henry: Clara, die baas is in het bedrijf en bedrijvendokter, en Henry Junior, aan wie beloofd is dat hij onmiddellijk baas kan worden zodra hij zou besluiten dat hij in het bedrijf wil komen werken. Seth is een kandidaat en Iris en Ana zijn

ook kandidaten. De opvolger hoeft immers niet eerder een baas geweest te zijn of eerder in het bedrijf gewerkt te hebben. In het bedrijf werken bazen en bedrijvendokters, secretaresses, oud-sporters, kinderen die iemand gehad had kunnen hebben, arme kinderen.

*

Op de ochtend van de dag van de oprichting vraagt Fernando aan Richard wat hij wil. Hij mag drie wensen doen. Wil hij dat Fernando iets voorstelt? Of is dat al een wens? Hij mag ook twee wensen doen en er één bewaren voor later.

Richard zegt dat hij niet bang zou willen hoeven zijn om een paar dagen te verliezen als hij zijn huis niet uit kan, of als hij gestoord wordt door iemand anders die niet naar zijn werk wil en voorstelt dat zij samen op vakantie gaan.

Eerste wens, zegt Fernando. Waar zullen we heen gaan?

Dat het hem niets zou uitmaken als hem plotseling afgenomen zou worden waaraan hij gewend geraakt was.

Dat hij er iets bij kon krijgen.

Derde wens, zegt Fernando.

Dat ik jou altijd kan betalen, zegt Richard.

Dat is geen wens, zegt Fernando. Bovendien heb je vandaag je drie wensen al opgemaakt.

Richard zegt dat hij terug wil naar waar hij zijn drie wensen nog heeft.

Om het bedrijf op te richten gaan Richard en Fernando, die eerst niet in het bedrijf wil komen werken, maar wel mee wil helpen met oprichten, op zoek naar een bedelaar die nog nooit een bedrijf opgericht heeft. Aan het einde van de middag hebben ze de bedelaar gevonden, bij de ingang van het winkelcentrum. De bedelaar zegt dat hij wel wil helpen als zij hem in ruil een vrouw voor een dag aanbieden. Waar kunnen zij zo snel een vrouw vandaan halen? Het is nog niet donker, maar het is een koude dag en de winkels gaan spoedig sluiten. De

bedelaar zegt dat er nog veel vrouwen in het winkelcentrum rondlopen. Als zij zich haasten kunnen zij er vast nog een vinden. Een vrouw die naar buiten komt zegt dat zij met de bedelaar wil trouwen en een dag lang met hem getrouwd wil blijven als Fernando een dag later, nadat zij weer van de bedelaar gescheiden is, met haar zal trouwen en met haar getrouwd zal blijven totdat zij hem niet meer wil.

De vrouw zegt dat zij bij de ingang blijft wachten tot de bedelaar terugkomt, als hij niet te lang wegblijft. De bedelaar loopt met Richard en Fernando mee om een geschikte plaats voor het bedrijf te vinden. Niet ver van het winkelcentrum staat een kantoorgebouw dat nog niet lang geleden daar neergezet is. Opzij van het kantoorgebouw is een grasveld.

Richard en de bedelaar gaan tegenover elkaar op het gras zitten.

Fernando zegt: Nu kunnen jullie elkaar meer vertrouwen, wat er ook vroeger gebeurd is.

Waar denk je aan? vraagt Fernando aan de bedelaar.

Een tafel vol geld.

Een vergadertafel?

Hoe komen we aan geld?

Lenen, zegt Fernando.

Wie leent ons geld? vraagt Richard.

Als we met zijn drieën een paar weken bedelen kunnen we toch wel een tafel vol geld bij elkaar krijgen, zegt de bedelaar.

Richard en Fernando brengen de bedelaar terug naar het winkelcentrum. Zijn vrouw staat er nog.

Fernando wordt bedrijvendokter. Hij nodigt Richard uit om ook bedrijvendokter te worden en als Richard ja zegt gaat Fernando in ruil daarvoor toch als baas in het bedrijf werken. Zowel Fernando als Richard hebben een kamer als baas op de zevende verdieping en een kamer als dokter op de tweede. Later worden ook andere bazen van het bedrijf bedrijvendokter en

andere bedrijvendokters worden ook bazen. Alleen Edward, en later Seth, is baas zonder bedrijvendokter te zijn. Alleen Iris wordt bedrijvendokter zonder meteen baas te worden. In het begin willen de bedrijvendokters ook voor andere bedrijven werken, maar het is moeilijk om genoeg te weten te komen over wat er in die bedrijven gebeurt, behalve als die bedrijven klant zijn van het bedrijf en dan zouden ze zich zorgen moeten gaan maken over tegengestelde belangen.

*

Richards vader loopt weg voordat Richard kan praten. Later komt hij terug en slaapt een paar nachten op straat vlak bij het huis waar Richards moeder woont. Na de geboorte van Edward zegt hij tegen Richard dat hij voorlopig weer weg blijft. De vader van Richard is al de vader van Fernando voordat hij Richards moeder ontmoet. Voordat de vader van Richard bij de moeder van Richard terug is wordt hij de vader van Henry en van Julian. Nog later wordt de vader van Richard de vader van Seth, maar hij is er niet bij als zijn jongste zoon geboren wordt.

Richard vraagt Henry om in het bedrijf te komen werken. Hij belooft Henry dat hij, zo lang als hij wil, ander werk daarnaast mag blijven doen. Henry neemt soms een dag vrij om als gratis veilingdokter te werken. Als iemand iets op een veiling te koop wil aanbieden en van tevoren wil weten wat het ongeveer zal opbrengen kan hij het aan een veilingdokter laten zien. De veilingdokter vraagt hem hoe lang hij het al heeft. Was het al in het bezit van uw ouders? En van hun ouders? Waarom wilt u het kwijt? Stoort het u als u over iets anders wilt nadenken? Bedelaars en kinderen die iets cadeau hebben gekregen terwijl zij liever geld hadden gewild, gaan samen met de geveer naar een veilingdokter om te vragen hoeveel geld.

Als Edward oud genoeg is om te gaan werken durft hij zijn huis niet meer uit. De moeder van Edward maakt zich zorgen en vraagt Fernando en Richard om op bezoek te komen. Zij vragen of de moeder van Edward hen met haar zoon alleen wil laten. Als zij in de woonkamer zitten zegt Fernando tegen Richard dat hij hier niet lang wil blijven. Edwards moeder heeft de voordeur open laten staan. Willen Richard en Edward met hem mee naar buiten gaan? Als Edward buiten staat vraagt Richard hem of hij in het bedrijf wil komen werken. Later gaat Edward bij Henry in huis wonen.

*

De orakelmachine is de eerste installatie die het bedrijf begonnen is te ontwikkelen. De orakels zijn fragmenten van liedjes. De gebruiker legt zijn hand op de machine en die laat een fragment horen van een van de liedjes die in de machine opgeslagen zijn. In latere versies heeft de gebruiker de mogelijkheid om zelf liedjes toe te voegen. Het eerste proefontwerp van de orakelmachine wordt nog steeds in het bedrijf gebruikt. Als iemand van buiten naar een baas belt die niet op zijn kamer is, wordt de beller doorverbonden naar diens secretaresse. Als de secretaresse niet op haar kamer is, en zij haar telefoon ook niet doorgeschakeld heeft naar een andere secretaresse, krijgt hij muziek uit de orakelmachine te horen. De ontwikkeling van de stilte-installaties, de wedstrijdinstallaties en de verdwijninstallaties is bijna zo ver als van de orakelmachine. De springinstallaties zijn nog niet geschikt om mee te springen, maar er wordt hard gewerkt aan de ontwikkeling.

Dan zijn er nog de licht-en-donkerinstallaties, de vakantieinstallaties en de verjaardagsinstallaties.

In het begin proberen de bazen zelf installaties in elkaar te zetten, in de kelder van het gebouw waarin de bazen en dokters nog steeds werken. Later wordt het in elkaar zetten verplaatst

naar de fabrieken in andere landen. De kelder wordt voortaan gebruikt door de schoonmakers om hun spullen op te bergen. In de fabrieken werken arme kinderen die, behalve dat ze installaties in elkaar zetten, inkopen wat ze daarvoor nodig hebben, het vervoer regelen en hun eigen boekhouding doen. Wat overblijft is onderzoek en ontwikkeling, de verkoop, en de leiding van het bedrijf als geheel.

De ouders van een kind dat in de fabriek werkt kunnen betalen om hun kind de baas van de fabriek te laten worden. Als het kind te oud wordt neemt een ander kind zijn plaats in. De ouders van het kind krijgen terug wat zij betaald hebben, met aftrek van hoeveel geld de fabriek verloren heeft terwijl het kind baas was.

Kort nadat Fernando in het bedrijf is gaan werken, als baas van de vakantieafdeling, zonder zijn werk als bedrijvendokter op te geven, wordt het besluit genomen het maken van de installaties te verplaatsen. Julian komt tegelijk met hem in het bedrijf werken en wordt baas van de verjaardagsinstallaties. Beide afdelingen bestaan alleen uit een baas en zijn secretaresses, geen andere medewerkers, want Fernando en Julian hebben toch bijna al hun tijd nodig voor hun werk als bedrijvendokters.

*

Edward hoort de stem van zijn slechte secretaresse die tegen een andere secretaresse praat. Hij scheurt een vel papier uit een kladblok dat op het bureau ligt en legt het op zijn hoofd. Het valt er meteen vanaf. Daarna zegt hij de naam van zijn slechte secretaresse, luid genoeg dat zij hem ook door de deur heen kan horen.

Je wilt dat ik binnenkom?

Waarom zou ik anders je naam roepen?

Ik kom eraan.

De deurklink wordt bewogen.

Ik kom er niet in. De deur zit nog op slot.

Edward staat op. Hij opent de deur en doet een stap achteruit terwijl de secretaresse naar binnen komt.

Hoe zie ik eruit?

Als een koning.

Het is voor het toneelstuk.

Oh.

De slechte secretaresse is Iris.

Edward is de baas van de afdeling verdwijinstallaties. Het verdwijnhuis valt ook onder hem. In het verdwijnhuis werken arme kinderen die hierheen gekomen zijn. Sommige ouders van de kinderen hadden hen al tientallen woorden uit onze taal geleerd, om de kans te vergroten dat zij voor het bedrijf zouden mogen gaan werken. Hier krijgen zij elke week nog een uur les. Personeelszaken heeft dat geregeld.

De baas van de kinderen in het verdwijnhuis is het kind dat doet alsof hij vier armen en vier benen heeft. De kleren die de bazen droegen toen zij kinderen waren werden opgestuurd naar waar hij met zijn ouders woonde. Er waren niet genoeg kleren voor alle kinderen en twee kinderen kregen samen de kleren van één volwassene. Een van de twee kinderen kwam in het bedrijf werken en bleef doen alsof hij met zijn tweeën was. Als de anderen een bord eten krijgen vraagt hij om twee bordes. Hij wil zich niet omkleden of wassen als iemand anders erbij is.

De kantine en personeelszaken zijn afdelingen zonder bazen. Personeelszaken heeft wel eigen secretaresses.

Einde van de ochtend, eerste toneelvoorstelling, in de vergaderkamer. Aanwezig zijn: Richard, Fernando, Henry, Edward, Clara, de vertegenwoordiger van de schuldeisers.

Drie bedelaars komen de vergaderkamer binnen. Zij maken deel uit van de groep bedelaars die 's nachts bij de ingang van het bedrijf slaapt. De beste plaatsen zijn iets verder opzij van de deuren want wie daar slaapt hoeft niet op te staan als de schoonmakers 's nachts het gebouw verlaten of als de eersten die in het bedrijf werken 's ochtends naar binnen willen.

Edward vertelt nog een keer wat zij gaan doen. Twee van de drie bedelaars gaan de gang op en spelen daar een kort toneelstuk. Hopelijk komen er geen secretaresses voorbij die hen vragen wat zij daar aan het doen zijn. Edward en de derde bedelaar spelen hetzelfde stuk in de vergaderkamer en beginnen iets later.

Fernando zegt tegen de vertegenwoordiger van de schuldeisers dat het een noodoplossing is. Wat is een noodoplossing? Dat het toneelstuk door bazen en op straat gevonden bedelaars opgevoerd wordt. Zoals de vertegenwoordiger van de schuldeisers weet maken de opvoeringen deel uit van de ontwikkeling van de springinstallatie. Zodra de toneelvoorstellingen ver genoeg zijn om ze betalende bezoekers aan te bieden moeten wij nog eens nadenken door wie wij ze het best kunnen laten opvoeren.

Het is een meevaller dat de vergaderkamer groot genoeg is dat er in de kamer een toneelstuk opgevoerd kan worden zonder dat de tafel de kamer uit moet. Als de bazen en de vertegenwoordiger van de schuldeisers aan de ene kant van de tafel gaan zitten en hun stoelen tegen elkaar aan schuiven kunnen Edward en de bedelaar gebruik maken van de lege ruimte aan de andere kant van de tafel.

De twee bedelaars gaan de vergaderkamer uit. Edward sluit de deur achter hen. Zij beginnen zo meteen. Wij moeten opschieten.

Richard zegt: We houden je niet tegen. Begin maar.

Zij beginnen eerst, wij beginnen later, zegt Edward.

Oh, zegt Richard.

Oh-oh, zegt Fernando.

De bedelaar die koning speelt gaat op de grond liggen en doet zijn ogen dicht.

Edward kijkt op zijn horloge.

Nu?

Waarom niet? zegt Richard.

Edward loopt met voorzichtige stappen op de bedelaar af.

Hij gaat hem iets in zijn oor fluisteren waarvan hij nu al weet dat het niet waar is, zegt Fernando.

Edward buigt zich voorover naar het hoofd van de bedelaar.

Als je mij vaker zag zou je misschien moe van mij worden, zegt Fernando.

Wat voor toneelstuk is dit? vraagt de vertegenwoordiger van de schuldeiser. Gaan ze zich straks uitkleden?

De bedelaar doet zijn ogen weer open. Edward maakt een buiging in de richting van de vertegenwoordiger van de schuldeisers.

Mooi, zegt Fernando. Is het gelukt?

Edward schudt zijn hoofd.

De bedelaar komt overeind. Hoe was het?

Het kon erger, zegt Fernando.

Maar niet meer dan dat? vraagt Richard.

Ik ben bereid ervan uit te gaan dat het hoopgevend is, zegt de vertegenwoordiger van de schuldeisers.

Maar het is niet genoeg, vult Henry aan.

Laat de man voor zichzelf spreken, zegt Richard.

Het is niet genoeg, zegt de vertegenwoordiger van de schulde-

eisers. Ik zie niet hoe jullie hier binnenkort geld voor kunnen vragen. Het lijkt mij verstandig als jullie proberen jullie kosten te verminderen en de inkomsten te vergroten. Ik zou zelfs overwegen om een aantal van de meest onzekere ontwikkelprojecten tijdelijk te staken.

Waaronder de ontwikkeling van de springinstallatie, zegt Richard.

De springinstallatie is het hart van het bedrijf, zegt Henry. Als we dat project afblazen kunnen we net zo goed het bedrijf opheffen.

Dat lijkt mij een overhaaste conclusie, zegt de vertegenwoordiger van de schuldeisers. Als jullie het bedrijf nu zouden opheffen zie ik niet hoe jullie de schuldeisers ooit terug kunnen betalen. Ik hoop dat we er op een andere manier uitkomen.

*

De moeder van Fernando, die de zuster is van de moeder van Julian, vraagt Fernando of hij met Julian wil gaan praten over wat van hem terecht moet komen. Julian wordt bedrijvendokter en gaat ook als baas in het bedrijf werken. Omdat hij geen tijd heeft om een huis voor zichzelf te zoeken komt hij bij Fernando in huis wonen. Hij hoeft Fernando en zijn vrouw niet te storen; Julian kan naar binnen en naar buiten over een trap naar het balkon van zijn kamer.

Als zij het niet eens kunnen worden wie aan welke kant van het bed gaat slapen beslissen Fernando en zijn vrouw met een muntstuk: kop of munt. De verliezer mag het geld houden.

Als iemand in het bedrijf zich bedroefd of teleurgesteld voelt en er zelf niets aan denkt te kunnen doen kan hij met een van de bedrijvendokters een gesprek hebben. Iedereen kan met elke dokter afspreken, behalve als die dokter ook zijn baas is, zolang de dokter uren over heeft.

*

Clara is ouder dan haar broer Henry Junior. Kort na de geboorte van Henry Junior loopt de vrouw van Henry bij hem weg. Zowel Clara als Henry Junior blijven bij Henry in huis wonen. Als Edward bij Henry in huis komt wonen krijgt hij de slaapkamer van Henry's vrouw. Als Clara in het bedrijf gaat werken wordt zij baas van de wedstrijdafdeling die begonnen is als onderdeel van Edwards afdeling. Daarom heeft Clara maar één secretaresse. De medewerkers van de wedstrijdafdeling waren sporters tot hen iets overkwam wat maakte dat zij moesten gaan bedelen.

Iedereen die in het bedrijf werkt kan gratis lunchen in de kantine. Als iemand een gast meeneemt die niet in het bedrijf werkt moet die wel betalen, behalve als dat van tevoren met personeelszaken afgesproken is. Een keer per dag haalt een kind maaltijden op voor het verdwijnhuis. De kantine verzorgt ook het eten voor lunchvergaderingen en dinervergaderingen. Alle producten in de supermarkt in het winkelcentrum die voorbij de houdbaarheidsdatum zijn mag het bedrijf hebben. Dat heeft de bedelaar voor het bedrijf geregeld. Groente en fruit zien er soms niet meer goed uit, maar zijn vaak nog uitstekend te eten; met kaas en melk moeten zij voorzichtig zijn. De broodjes zijn altijd minstens een dag oud.

*

Richard en Julian hebben een wedstrijd wie de meeste kinderen had kunnen hebben. Richard is eerder begonnen maar de stand is in het voordeel van Julian. Als Julian een kind had kunnen hebben vertelt hij dit aan Fernando die vervolgens bij de moeder op bezoek gaat. Als Richard een kind had kunnen hebben gaat Henry op bezoek bij de moeder. Een kind wordt pas geteld nadat Fernando of Henry met de moeder gesproken heeft. Een week na een bezoek van Fernando of Henry brengt Personeelszaken ook een bezoek aan de moeder. Het lijkt er niet

op dat Henry deze achterstand nog goed zal kunnen maken. Het is al weer langere tijd geleden dat er aan de kant van Henry bijgeteld kon worden. Het is ook al enige tijd geleden dat dit aan Julians kant gebeurde, maar misschien is Julian opgehouden erover te vertellen nu hij zo ver voor staat.

Edward doet mee aan de wedstrijd, zonder dat hij dat tegen Julian of Richard gezegd heeft. Hij houdt zijn eigen score bij. Clara weet ervan en heeft er een grap over gemaakt. Wat krijgt een vrouw ervoor terug als zij doet waarom Edward vraagt? Hij biedt aan dat zij hem later altijd kan vragen langs te komen als het haar niet uitmaakt wie. Ja, als hij iemand anders meebrengt.

De bedelaar vraagt of Edward een gedicht van hem wil hebben dat een vrouw graag cadeau wil krijgen. Hoe kan de bedelaar zeker daarvan zijn? Hoe vaak heeft hij het met dat gedicht uitgeprobeerd?

Edward vraagt de bedelaar of zijn neus hem niet vaak in de weg zit. De bedelaar vraagt of iedereen nu grappen over zijn neus mag maken. Kijk, ik draai de wijzers van de klok terug. Zonder handen? Kan iedereen nu grappen over je neus maken?

De kinderen die Richard en Julian hadden kunnen hebben werken ook in het bedrijf. Zij kunnen in elke afdeling beginnen, behalve in die van Fernando en Julian waarin alleen secretaresses werken en in die van Clara waarin alleen oud-sporters werken. De kinderen blijven bij hun moeders wonen, behalve als de moeder vindt dat zij haar andere kinderen niet meer kan vragen dit goed te vinden. Dan probeert personeelszaken een andere moeder te vinden die het kind bij haar in huis wil nemen. Als dat niet lukt kan het kind in een fabriek of in het verdwijnhuis gaan wonen, tussen de arme kinderen die daar werken, maar zo ver is het nog niet gekomen.